

רבים, בנין, בנוי, בנך, (והיה ראוי לכתוב ביו"ד בלתי נקראת בניך) הטיבות להגיה, על פי אשר תשיג יד הנודר, על פום, וכן מצאתי בדפוס סביונטה. כלי שמנה, נ"ל שאין להגיה, כי בחר אונקלס בלשון נקיה ודרך כבוד, וכלי השמן הוא לשון מגונה אצל ההמון, כי הנוגע בהם יטנף. אין אתי בעת תירוצי נכון לשאלתך הנכונה והצודקת על תרגום מסה ומריבור וחבריו. — ועתה עשה והצלח הבחור המוצלח! ויהי אלקים עמך, אהבני, ובתוב אלי בכל חפצך, ושא נא אם למעוט הפנאי אקצר בתשובתי, ואתה ידידי שלום וכבוד הרב הגדול אביך נ"י שלום וכל אשר לך שלום כחפץ ה'.

הב"ח פה פארובה בעשירי בכ"ו לחדש תקצ"ב אוהבך ומכבדך...

על פירוש מסכת תענית.

מאת הרב החכם מהור"ר צבי הירש חיות (בגלילות זאלקו).
(עד תומו).

— י"ח ע"א הפגוני נעקו כך מתרגמינן בתהלים כל לשון שועה נעקה לשון פגונה, "הנה חון מזה שהתעורר הקב"ה מ' יו"ט ליפמאן נוכן דרש"י (מגילה כ"ב ע"ב) כתב דלא היה נמצא אז תרגום כתוב, הנה יש להוסיף עוד דרש"י בפירושו לתהלים אינו מביא בשום מקום את התרגום, וע"כ לא היה למראה עיניו, נוסף ע"ז הנה חפשתי בתרגום בתהלים ולא מצאתי שיתרגם שועה בלשון פגונה רק פעם אחד שהובא ג"כ בערוך ערך פגן א' ושועתי אליך תבא, ופגונתי קדמך תיעול, אבל זולת מקום זה ואפשר עוד מקום אחד תרגם בכל מקום בלתי או בעותי, וע"כ לא היה תרגום תהלים למראה עיניו. אחר שאינו מובא ממנו דרש"י לתלים.

— כ"ד ע"א זעירא דמן חבריא "זעיר שבישיבה" ואולם דרש"י (חולין ל"א ע"א) מובא ג"כ פי' זה וכתב "ולי נראה דאזשיעא זעירי היה נקרא" והתעורר בזה ומהרי"ב — כ"ה ע"א "כל היכי דקתני בי שמאי היינו ערב שבת" נוסף על הסתירה שרמז מהרי"ב מרש"י (כתובות ק"ג ע"א ושבת פ"ו ע"ב) הנה קשה לי יותר דהרי (יומא פ"ג ע"ב) מפרש דרש"י בי שמאי היינו משך כל ליל שבת ולאו דוקא בין השמשות. — כ"ט ע"ב קצרי "כך שם בלשון ישמעאל" ואולם דרש"י (ב"ק קי"ט ע"ב) כתב שמה כי כן לשון "בלשון ארמי" ו"ע מהרי"ב.

ב' נוסף על הסתירות מצאתי שנויים הרבה וחילופים שונים ומרובים בין פירושו דרש"י כאן ובין פירושו לשאר מסכתות ואביא ג"כ על סדר הדפוס: — ואו ע"ב במושות "לשון ממש" אולם ע' דרש"י (ב"מ ק"א ע"ב) שמה מביא השורש מלשון ולא ימושון, וכן בפ' לקוטי בתר לקוטי נמצא שמה שירש מלשון ולא ימוש וג"כ שאר חילופים הרבה ע"ש. — שם ע"ב וקפל החמור "ולא יסתכח במכירת תבואתו" ע' הנהות